TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20882
Tarih : 28.10.2026

52287

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Meral Danış Beştaş
Erzurum Milletvekili

Malatya'nın Pütürge ilçesinde, Taşmış, Babik (Gündüz), Meraw (Belenköy), Şimil (Örnekköy) ve Karakaya köyleri çevresinde toplam 42 profillit maden ocağının bulunduğu, bunların 29'unun Taşmış köyünde yer aldığı belirtilmektedir. Otuz yılı aşkın süredir devam ettiği ifade edilen madencilik faaliyetlerinin, yerleşim alanlarına, tarım arazilerine ve hayvancılık yapılan meralara yakın mesafelerde yürütüldüğü; bazı ocakların konutlara yaklaşık 10 metre mesafede bulunduğu bildirilmektedir.

Bölge sakinleri, maden üretimi ve nakliyesi sırasında oluşan toz ve gürültünün günlük yaşamı olumsuz etkilediğini, faaliyeti durmuş ocaklarda rehabilitasyon yapılmadığını ve açık çukurların insan ve hayvan yaşamı açısından tehlike oluşturduğunu ifade etmektedir. Ayrıca, dört maden ocağı hakkında kapatma kararı alındığı hâlde zaman zaman faaliyet yürütüldüğü iddia edilmektedir.

Bölgedeki maden sahalarının ruhsatlandırılması, işletme izinleri, üretim faaliyetlerinin mevzuata uygunluğu ve faaliyet sonrasında sahaların rehabilitasyonu, ilgili kamu kurumlarının sorumluluk alanındadır. Yöre halkının yaşam alanlarının, geçim kaynaklarının ve doğal çevrenin korunması bakımından bu süreçlerin şeffaf biçimde incelenmesi gerekmektedir.

Bu çerçevede;

1. Pütürge ilçesinde Taşmış, Babik (Gündüz), Meraw (Belenköy), Şimil (Örnekköy) ve Karakaya köyleri çevresinde bulunan 42 profillit maden ocağının her birine ilişkin ruhsat numarası, ruhsat sahibi, ruhsatın veriliş tarihi, geçerlilik süresi, ruhsat alanı ve güncel hukuki durumu nedir?
2. Söz konusu ocakların kaçında işletme izni bulunmaktadır? Ruhsatı bulunmasına rağmen işletme izni olmayan, izni sona eren veya izin koşullarına aykırı faaliyet yürüttüğü tespit edilen kaç saha vardır? Bu sahalar hakkında hangi işlemler yapılmıştır?
3. Söz konusu maden ocaklarının ruhsatlandırılması ve işletme izinlerinin verilmesi sırasında yerleşim yerlerine, tarım arazilerine ve meralara yakınlıkları hangi kriterler üzerinden değerlendirilmiştir? Konutlara yaklaşık 10 metre mesafede bulunduğu belirtilen ocaklar bakımından ayrıca bir inceleme yapılmış mıdır?
4. Bölgedeki maden ocakları için son beş yılda Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) tarafından kaç denetim gerçekleştirilmiştir? Denetimlerin tarihleri, tespit edilen aykırılıklar ve uygulanan idari yaptırımlar ruhsat bazında nedir?

5. Dört maden ocağı hakkında kapatma kararı alındığı yönündeki iddialar Bakanlığınızın bilgisi dâhilinde midir? Bu kararlar hangi tarihlerde, hangi kurumlar tarafından ve hangi mevzuat hükümlerine dayanılarak alınmıştır? Kararların uygulanma durumu nedir?
6. Kapatma kararı bulunan ocaklarda üretim veya başka bir işletme faaliyeti yürütüldüğünün tespit edilmesi hâlinde hangi idari ve hukuki işlemler uygulanmaktadır? Pütürge'deki söz konusu ocaklarda kapatma kararlarına aykırı faaliyet tespit edilmiş midir? Edilmişse sorumlular hakkında hangi işlemler yapılmıştır?
7. Ruhsat sahibi Çimsa A.Ş. ile işletmeci olduğu belirtilen Altuntaş Madencilik Ltd. Şti.'nin Pütürge'deki maden faaliyetleri kapsamında sahip oldukları ruhsatlar ve işletme izinleri nelerdir? Şirketlerin yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğine ilişkin son beş yılda hangi denetimler yapılmıştır?
8. Madencilik faaliyeti sona eren, üretimi duran veya terk edilen sahaların rehabilitasyonu ve doğaya yeniden kazandırılması için ruhsat sahiplerine hangi yükümlülükler getirilmiştir? Pütürge'de bu kapsamda kaç saha için rehabilitasyon planı hazırlanmış, kaçında uygulama tamamlanmış ve kaçında yükümlülükler yerine getirilmemiştir?
9. Açık ocaklarda oluşan derin çukurların yağmur sularıyla dolması ve insanlarla hayvanlar açısından tehlike oluşturması hakkında Bakanlığınıza ulaşan başvurular bulunmakta mıdır? Bu sahalarda güvenlik tedbirlerinin alınması ve rehabilitasyon yükümlülüklerinin yerine getirilmesi amacıyla hangi işlemler yapılmıştır?
10. Madenlerin çıkarılması, stoklanması ve taşınması süreçlerinde kullanılan alanların ve nakliye güzergâhlarının ruhsat ve işletme izinleri kapsamındaki durumu nedir? Üretim ve nakliye faaliyetlerinin izin verilen alanların dışına çıktığı tespit edilmiş midir?
11. Bölgedeki maden ocaklarının üretim miktarları, faaliyet süreleri ve ruhsat alanları dikkate alınarak denetimlerin risk esaslı biçimde yürütülmesine yönelik bir plan bulunmakta mıdır? Beş köyü etkilediği belirtilen madencilik faaliyetlerinin toplam etkisini değerlendirmek amacıyla ortak bir inceleme yapılmış mıdır?
12. Maden sahalarının rehabilitasyonu ve işletme faaliyetlerinin sona ermesinden sonra doğaya kazandırılması yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi durumunda ruhsat sahiplerine uygulanan yaptırımlar nelerdir? Pütürge'deki ocaklar bakımından bu kapsamda uygulanmış yaptırım bulunmakta mıdır?
13. Pütürge'deki maden ocaklarının ruhsatlandırılması, işletme izinleri, denetimleri ve kapatma kararlarının uygulanmasına ilişkin bilgilerin yöre halkının erişimine açılması ve ilgili kamu kurumları arasında koordinasyon sağlanması için Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma var mıdır?
14. Bölge sakinlerinin başvuruları doğrultusunda, Pütürge'deki tüm profillit maden ocaklarının ruhsat ve işletme izinlerinin yeniden incelenmesi, kapatma kararlarının uygulanıp uygulanmadığının denetlenmesi ve rehabilitasyon yükümlülüklerinin yerine getirilmesinin sağlanması amacıyla kapsamlı bir denetim yapılması planlanmakta mıdır?